

سُبْحَانَ رَبِّ الْعَالَمِينَ

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای تخصصی
جراحی زنان و زایمان

عنوان:

**بررسی سطح سرمی فاکتور رشد جفتی در بیماران مشکوک به پره اکلامپسی در پیشگویی پیامد
بارداری در مادران باردار مراجعه کننده به بیمارستان علوی اردبیل**

استاد راهنما:

دکتر فریبا کهنمی اقدم

استاد مشاور:

دکتر فرهاد پورفرضی

نگارش:

دکتر سمانه احسانی

تابستان ۱۳۹۵

شماره پایان نامه:

۰۶۷

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم

خدای را بسی سپاه کرم که از روی کرم پدر و مادری فدا کار نصیبم ساخته تا در سایه‌ی

درخت پر بار وجود شان بیاسایم و از ریشه‌ی آنها شاخ و برگ کشیرم و از سایه‌ی

وجود شان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم.

والدینی که بودنشان تلخ افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر

بودنم... چراکه این دو وجود پس از پروردگار مایه‌ی هستی ام بوده‌اند، دستم را

گرفته و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فرازو نشیب آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی ، بودن و انسان بودن را معنا کردند...

پاسکلزاری

پاس بی کران پروردگار یکتارا که هستی مان بخشید و به طریق علم و دانش رہنمونان شد
و به هم نشینی رهروان علم و دانش مفتخران نمود و خوش پیشی از علم و معرفت را
روز یمان ساخت...

پاس می دارم زحمات استادان گر اتقدرم سرکار خانم دکتر فریبا کهنمی
اقدم و جناب آقای دکتر فرید پور فرضی را که علاوه بر آموزش علم پزشکی،
منش زندگی و مسیر بهتر زیستن را به من آموخته اند و با نکته های دل او نیز و گفته هایی
ارزشمند شان صحیفه های سخن را علم پرور نمودند و همواره راهنمای و راه گشای من در

اتمام و اکمال پایان نامه بوده اند؛ این پایان نامه را در کمال استناد و اقتدار به ایشان

تقدیم می نمایم.

و با تقدیر و مشکر از زحمات بی شائبه بی جناب آقا دکتر توسلی و دکتر محمد قاسم
گل محمدی، و سرکار خانم پرواز نفت چی و اساتید و پرسنل محترم بیمارستان شخصی

زنان علوی اردبیل

و تمامی بیمارانی که طب را بر بایشان آموختم...

بررسی سطح سرمی فاکتور رشد جفتی در بیماران مشکوک به پره اکلامپسی در پیشگویی پیامد بارداری در مادران باردار مراجعه کننده به بیمارستان علوی اردبیل

چکیده:

مقدمه و هدف: یکی از علل مهم مرگ مادران را پره اکلامپسی تشکیل می‌دهد. پره اکلامپسی بیماری تئوری‌ها است و هنوز تئوری دقیق و مکانیسم این بیماری ناشناخته باقی مانده است. میزان placental growth factor در خون در ۹ تا ۱۱ هفته قبل از شروع علایم بالینی پره اکلامپسی کاهش می‌یابد. بنابراین پایه ریزی تست‌های تشخیصی بر اساس پاتوفیزیولوژی بیماری مانند placental growth factor به عنوان مارکری ایده‌آل برای غربالگری اولیه در تشخیص و اداره بیماران پره اکلامپسی ممکن است سودمند باشد. این مطالعه جهت بررسی ارتباط placental growth factor و پیش‌بینی پیامد‌های بارداری طراحی شده است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک مطالعه مورد-شاهدی است. حجم نمونه ۳۰ نفر برای هر گروه در نظر گرفته شد. نمونه گیری به روش تصادفی به ترتیب پذیرش بیماران درمانگاه صورت گرفت. شرایط ورود به مطالعه شامل سن مادر بین ۱۵ تا ۳۵ سال، حاملگی تک قلو، عدم وجود سابقه فشار خون مزمن یا دیابت بارداری و مشکلات کلیوی در حاملگی فعلی می‌باشد. معیارهای خروج از مطالعه عبارت از عدم رضایت برای شرکت یا ادامه مطالعه در هر مرحله، عدم رضایت به پیگیری، مرگ جنین و مرگ مادر قبل از تشخیص پره اکلامپسی بود. افراد هر دو گروه تا ختم حاملگی مورد پیگیری قرار گرفت و در پایان از نظر پیامد بارداری (مدت بارداری، نوع زایمان و وزن جنین) مورد بررسی قرار گرفت. از افراد تحت مطالعه با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته مصاحبه بعمل آمده و پره اکلامپسی با آزمایشات و معاینه پیگیری شد. از افراد هر دو گروه ۲ سی سی خون گرفته شده و پس از جداسازی سرم، نمونه‌ها در دمای ۲۰- ذخیره شد تا بعد از اتمام نمونه گیری در شرایط یکسان سطوح فاکتور رشد جفت به روش ELISA اندازه گیری شد. سپس اطلاعات حاصل از چک لیستهای موجود به همراه اطلاعات حاصل از بررسی نمونه خون افراد وارد SPSSV16 می‌شود و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی در قالب جداول و محاسبه فراوانی و درصد و آمار استنباطی استفاده گردید.

یافته ها: نتیجه تحقیق نشان داد که دوگروه از نظر سن ، شغل ، وزن ، میزان تحصیلات ، سوء مصرف مواد ، وضعیت اجتماعی و اقتصادی و سن حاملگی همسان می باشند و از نظر آماری اختلاف معنی داری وجود ندارد . در مادران مبتلا به پره اکلامپسی میانگین PLGF سرمی برابر با ۷۱/۵۱ در مادران غیر مبتلا برابر با ۲۷۲/۱۱ می باشد آزمون تی تست اختلاف معنی داری را در سطح سرمی مادران باردار مبتلا به پره اکلامپسی و غیر مبتلا نشان می دهد . (P=۰/۰۰۰) در کلیه مادران مبتلا به پره اکلامپسی که دارای زایمان پرترم زودرس هستند ، PLGF غیر نرمال و وزن نوزادان کمتر از ۱۵۰۰ گرم دارند . در مادران مبتلا به پره اکلامپسی با زایمان سزارین نشان می دهد که ۷/۴ درصد دارای PLGF کمتر از ۱۲، ۷۰/۴ درصد PLGF بین ۱۲-۱۰۰ و ۲۲/۲ درصد PLGF بالای ۱۰۰ (نرمال) بودند .

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته های تحقیق حاضر می توان از PLGF بعنوان مارکری ایده آل ، ساده و غیر تهاجمی برای غربالگری اولیه در مراقبت های پری ناتال در زنان در معرض خطر پره اکلامپسی استفاده نمود .

کلید واژه ها: پره اکلامپسی ، فاکتور رشد جفتی ، پیامد بارداری

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: طرح تحقیق

Error! Bookmark not defined.....	۱-۱ بیان مسئله
Error! Bookmark not defined.....	۱-۲ تعریف واژه‌های کلیدی
Error! Bookmark not defined.....	۱-۲-۱ پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۱-۲-۲ فاکتور رشد جفتی (PLGF)
Error! Bookmark not defined.....	۱-۲-۳ آنژیوژنزیس
Error! Bookmark not defined.....	۱-۲-۴ اهداف کلی
Error! Bookmark not defined.....	۱-۳ اهداف اختصاصی
Error! Bookmark not defined.....	۱-۴ اهداف کاربردی
Error! Bookmark not defined.....	۱-۵ فرضیات یا سؤالات تحقیق

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

Error! Bookmark not defined.....	۲-۱ پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۲-۲ اصطلاحات
Error! Bookmark not defined.....	۲-۲-۱ تشخیص اختلالات همراه با فشار خون بالا
Error! Bookmark not defined.....	۲-۲-۲ سندرم پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۲-۲-۳ شاخص های شدت پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۲-۲-۴ : اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۱ پاتوژنر و اتیولوژی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲ علل پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۱ پاتوژنر پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۲ وازو اسپاسم
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۳ آسیب آندو تلیالی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۴ پروتئین های آنژیوژنیک و ضد آنژیوژنیک
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۵ میزان بروز و عوامل خطر ساز
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۶ اتیولوژی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۷ میزان بروز و عوامل خطر ساز
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲-۸ ریسک فاکتورها

Error! Bookmark not defined.	۹-۳-۲ تأثیر پره اکلامپسی بر سلامت مادر و جنین
Error! Bookmark not defined.	۱-۹-۳-۲ تشخیص
Error! Bookmark not defined.	۲-۹-۳-۲ پیش بینی
Error! Bookmark not defined.	۳-۹-۳-۲ پیشگیری
Error! Bookmark not defined.	۴-۹-۳-۲ عوارض پره ناتال
Error! Bookmark not defined.	۴-۲ نقش جفت در پره اکلامپسی
Error! Bookmark not defined.	۲-۴-۱ فاکتور رشد جفتی (placental Growth Factor) PLGF
Error! Bookmark not defined.	۵-۲ مطالعات داخل و خارج

فصل سوم : شیوه اجرای پژوهش

Error! Bookmark not defined.	۱-۳ نوع پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۲-۳ جمعیت مورد مطالعه
Error! Bookmark not defined.	۳-۳ حجم نمونه
Error! Bookmark not defined.	۴-۳ نمونه برداری و روش نمونه گیری
Error! Bookmark not defined.	۱-۴-۳ معیارهای ورود بیماران در این مطالعه
Error! Bookmark not defined.	۲-۴-۳ معیار خروج بیماران در این مطالعه
Error! Bookmark not defined.	۳-۴-۳ متغیرها
Error! Bookmark not defined.	۵-۳ ابزارگردآوری داده ها
Error! Bookmark not defined.	۶-۳ روایی و پایایی ابزار گرد آوری داده ها
Error! Bookmark not defined.	۷-۳ روش گرد آوری اطلاعات
Error! Bookmark not defined.	۸-۳ ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: نتایج

Error! Bookmark not defined.	۱-۴ نتایج
Error! Bookmark not defined.	جدول ۱-۴-۱- بررسی مشخصات دموگرافیک و وضعیت اقتصادی ، اجتماعی در بیماران دو گروه
Error! Bookmark not defined.	جدول ۲-۴-۲- بررسی مشخصات پزشکی بیماران در دو گروه
Error! Bookmark not defined.	جدول ۳-۴-۳- مقایسه علائم حیاتی بیماران در دو گروه
Error! Bookmark not defined.	جدول ۴-۴-۴- مقایسه فراوانی مشخصات مامایی در بیماران دو گروه
Error! Bookmark not defined.	جدول ۵-۴-۵- مقایسه میزان PLGF سرمی در مادران گروه کنترل و مورد ...
Error! Bookmark not defined.	جدول ۶-۴-۶- مقایسه فراوانی سطوح نرمال و غیر نرمال PLGF در مادران گروه کنترل و مورد
Error! Bookmark not defined.	نmodar ۱-۴-۱- مقایسه فراوانی سطوح نرمال و غیر نرمال PLGF در گروه کنترل و مورد
Error! Bookmark not defined.	جدول ۷-۴-۷- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و طول مدت بارداری در گروه مورد

- Error! Bookmark not defined.** نمودار ۴-۲- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و طول مدت بارداری در گروه مورد.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۸- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و نوع زایمان در گروه مورد.
- Error! Bookmark not defined.** نمودار ۴-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و وزن حین تولد نوزاد در گروه مورد.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۱۰- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و عوارض بارداری در گروه مورد.

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- Error! Bookmark not defined.** ۱-۵ بحث و نتیجه گیری
- Error! Bookmark not defined.** ۲-۵ پیشنهادات
- Error! Bookmark not defined.** منابع:

فهرست جداول

عنوان

صفحه

- جدول ۱-۴- بررسی مشخصات دموگرافیک و وضعیت اقتصادی ، اجتماعی در بیماران دو گروه
Error! Bookmark not defined.
جدول ۲-۴- بررسی مشخصات پزشکی بیماران در دو گروه
Error! Bookmark not defined.
جدول ۳-۴- مقایسه علائم حیاتی بیماران در دو گروه
Error! Bookmark not defined.
جدول ۴-۴- مقایسه فراوانی مشخصات مامایی در بیماران دو گروه
Error! Bookmark not defined.
جدول ۵-۴- مقایسه میزان PLGF سرمی در مادران گروه کترل و مورد ...
جدول ۶-۴- مقایسه فراوانی سطوح نرمал و غیر نرمال PLGF در مادران گروه کترل و مورد.
Error! Bookmark not defined.
جدول ۷-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و طول مدت بارداری در گروه مورد.
Error! Bookmark not defined.
جدول ۸-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و نوع زایمان در گروه مورد.
Error! Bookmark not defined.
جدول ۹-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و عوارض بارداری در گروه مورد.

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

نمودار ۱-۴- مقایسه فراوانی سطوح نرم‌مال و غیر نرم‌مال PLGF در گروه کنترل و مورد.

نمودار ۲-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و طول مدت بارداری در گروه مورد.

نمودار ۳-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و وزن حین تولد نوزاد در گروه مورد.

فهرست جداول:

- Bookmark not defined.** جدول ۱-۴- بررسی مشخصات دموگرافیک و وضعیت اقتصادی ، اجتماعی در بیماران دو گروه.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۲-۴- بررسی مشخصات پزشکی بیماران در دو گروه
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۳-۴- مقایسه علائم حیاتی بیماران در دو گروه.....
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۴- مقایسه فراوانی مشخصات مامایی در بیماران دو گروه.....
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۵- مقایسه میزان PLGF سرمی در مادران گروه کترل و مورد... .
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۶- مقایسه فراوانی سطوح نرمال و غیر نرمال PLGF در مادران گروه کترل و مورد.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۷- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و طول مدت بارداری در گروه مورد.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۸- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و نوع زایمان در گروه مورد.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۹- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و وزن حین تولد نوزاد در گروه مورد.
- Error! Bookmark not defined.** جدول ۴-۱۰- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و عوارض بارداری در گروه مورد.

Error! Bookmark not defined. نمودار ۱-۴- مقایسه فراوانی سطوح نرمال و غیر نرمال PLGF در گروه کنترل و مورد.

Error! Bookmark not defined. نمودار ۲-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و طول مدت بارداری در گروه مورد.

Error! Bookmark not defined. نمودار ۳-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و نوع زایمان در گروه مورد.

Error! Bookmark not defined. نمودار ۴-۴- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و وزن حین تولد نوزاد در گروه مورد.

Error! Bookmark not defined. نمودار ۴-۵- مقایسه رابطه سطوح سرمی PLGF و عارضه بارداری در گروه مورد.

فهرست علائم اختصاری

HELLP	Hemolysis, Elevated liver Enzymes, low platelet count
PLGF	Placental growth factor
VEGF	Vascular Endothelial Growth Factor Receptor
HUVEC	Vein Endothelial Cell Human Umblical